

กขป. เขตพื้นที่ 7, 8, 9 และ 10 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.) เป็นกลไกที่เกิดขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดตั้งเขตสุขภาพเพื่อประชาชน พ.ศ.2559 โดย กขป. เขตพื้นที่ 7, 8, 9 และ 10 ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ครอบคลุมทั้งพื้นที่ชนบทและเมือง ซึ่งประชากรในพื้นที่ต้องเผชิญกับความท้าทายด้านสังคมและสุขภาพที่แตกต่างกัน เช่น การเข้าสู่สังคมสูงวัย ปัญหาความยากจนในภาคการเกษตร การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ และความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ด้วยความร่วมมือของคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.) และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มีการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาสุขภาพที่ครอบคลุมทุกกลุ่มประชากร ตั้งแต่เด็กปฐมวัยไปจนถึงผู้สูงอายุ ผ่านการคัดกรอง การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืน ในปี 2566 - 2567 ที่ผ่านมามีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

กขป. เขตพื้นที่ 7

กขป. เขต 7 มีบทบาทสำคัญในการสานพลังให้เกิดรูปธรรมความสำเร็จในการขับเคลื่อนประเด็นในพื้นที่ เช่น ประเด็นพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและจัดทำแผนยุทธศาสตร์กำจัดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เขตสุขภาพที่ 7 พลักดันการตรวจคัดกรองให้กับประชาชนสู่การดำเนินงานของอปท. สนับสนุนการจัดเวทีปรึกษาหารือเรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูล และพลักดันประเด็นผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานต้นแบบสร้างเสริมสุขภาพพระสงฆ์พระสงฆ์มีความรู้เรื่องอย่างป็นรูปธรรม โดยเกิดการบูรณาการงบประมาณและทรัพยากรจากหลายภาคส่วน มีพระสงฆ์แกนนำ 20 รูปและพระสงฆ์อีก 288 รูปได้รับการพัฒนาศักยภาพ มีการคัดกรองสุขภาพพระสงฆ์ 266 รูป และเกิดวัดต้นแบบ 9 วัด ส่งผลให้สามารถลดจำนวนผู้ป่วยโรคใบไม้ตับต่อเรือรัง สนับสนุนการปลูกพืชปลอดสารลดการสูบบุหรี่ในพระสงฆ์ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารีโคคาเฟอรินในชุมชน ในด้านการพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุและการป้องกันแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับ มีการขับเคลื่อนธรรมนูญการรองรับสังคมสูงวัยใน 3 พื้นที่ พัฒนาแนวทางเตรียมความพร้อมวัยแรงงานทั้งด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ สนับสนุนการสร้างพื้นที่สีเขียวในชุมชน

กขป. เขตพื้นที่ 9

มีบทบาทสำคัญในการเป็นพื้นที่กลางในการสร้างความร่วมมือภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพปฐมภูมิในเขตพื้นที่ มีการพัฒนาระบบ “โรงเรียนเบาหวาน” ซึ่งเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการควบคุมและป้องกันโรคเบาหวานในกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง โดยให้ความรู้และการดูแลที่เหมาะสม ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใน 4 จังหวัด นครราชสีมาชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ รวม 88 อำเภอ ทั้งนี้มีการบูรณาการหน่วยงานต่างๆ เพื่อ บูรณาการติดตามเสริมพลังตำบลคุณภาพชีวิตจังหวัดนครราชสีมา พัฒนาคู่มือการดำเนินงานร่วมกับ เขตสุขภาพที่ 9 สำนักงานป้องกันและควบคุมโรคที่ 9 (สคร.) ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 9 (สปสข.) และจัดทำบันทึกข้อตกลงธรรมนูญพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับจังหวัด ในการเสริมมาตรการสู่ความร่วมมือขับเคลื่อนการจัดระบบสุขภาพปฐมภูมิภาคชุมชนตามบริบทของพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการขับเคลื่อนเรื่องการเข้าถึงบริการสุขภาพในร้านยาเพื่อลดความแออัดของ sw.ชุมชน และ sw.ศูนย์ในพื้นที่ และขยายผลการตรวจคัดกรองสุขภาพพระสงฆ์ตามปัญหาและบริบทตามพระสงฆ์ของพื้นที่ระดับตำบล โดย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นครราชสีมาชัยภูมิ) เชื่อมกับแผนสุขภาพชุมชนภายใต้งบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (สปสข.)

กขป. เขตพื้นที่ 8

มีการดำเนินงานสำคัญหลายด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาและส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร การสนับสนุนเกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป และสมุนไพรท้องถิ่น เพื่อสร้างเศรษฐกิจครัวเรือนที่ยั่งยืนในสังคมสูงวัย พลักดันข้อเสนอเชิงนโยบายสู่ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด รวมถึงการสร้างเครือข่ายความมั่นคงทางอาหารและศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ 7 จังหวัด การดำเนินการดังกล่าวมีเป้าหมายให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ครอบคลุมทุกระดับ นอกจากนี้ ยังมีมีการพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังและเฝ้าระวังด้านสุขภาพจิตเยาวชนในกลุ่มอายุ 15-19 ปี เพื่อสร้างระบบดูแลที่ครอบคลุมทั้งการคัดกรอง การส่งต่อ และการติดตามผล รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบเพื่อขับเคลื่อนสุขภาพจิตเยาวชนในเขตสุขภาพที่ 8 ในด้านการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย เขตสุขภาพที่ 8 ได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนแผนรองรับสังคมสูงวัยในทุกระดับ โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับศูนย์ดูแลกลางวันและโครงการอาสาสมัครเยาวชนเพื่อดูแลผู้สูงอายุ รวมถึงการวางแผนเตรียมตายดี มีการขับเคลื่อนนโยบายเชิงพื้นที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ต่าง ๆ และการสนับสนุนการดูแลสุขภาพพระสงฆ์ผ่านการจัดตั้งกองทุนสุขภาพพระสงฆ์ นอกจากนี้ ยังมีมีการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดยเน้นการตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยงและการให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงสูง

กขป. เขตพื้นที่ 10

มีความก้าวหน้าในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีการบูรณาการระดับเขตและจังหวัดผ่านการพูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัยให้เป็น "ต้นกล้าคุณภาพแห่งแผ่นดิน" ด้วยค่า IQ 103 และการพัฒนาทักษะ EF ที่ดี นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการในประเด็นการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลและการจัดการดีอย่างต้นจุดชีพ โดยการจัดตั้งคณะทำงานในระดับจังหวัด เช่น ศรีสะเกษและอำนาจเจริญ กำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อพิจารณาใช้ยาในชุมชน รวมถึงการถอดบทเรียนจาก Model การพิจารณาใช้ยาในจังหวัดศรีสะเกษ นอกจากนี้ กขป. เขต 10 ได้เริ่มต้นขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุไฟฟ้าในเด็กและเยาวชน โดยจัดตั้งกลไกคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนประเด็นนี้อย่างเป็นระบบ ซึ่งได้มีการพัฒนาโครงการดำเนินงานในระดับเขต รวมถึงจัดทำข้อมูลสถานการณ์และผลกระทบที่เกิดจากอุบัติเหตุไฟฟ้าในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่นำร่อง โดยใช้มาตรการชุมชนเป็นเครื่องมือหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

